

Examenul de bacalaureat național 2017
Proba E. d)
Psihologie

Varianta 4

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I TÊTEL

(30 pont)

Minden feladat esetében írja le a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. A kézben tartott hógolyó a következő érzetet váltja ki:
 - a. propioceptív
 - b. exteroceptív
 - c. interoceptív
 - d. indirekt
2. Annának tiszta és pontos képe van az előtte lévő személyről. Ez a tény kiemeli a észlelési kép azon sajátosságát, hogy:
 - a. sematikus, csak a lényegi tulajdonságokat foglalja magába
 - b. érzékeny, fordítottan arányos az inger hatásával
 - c. elsődleges, és csak az észlelt tárgygal való direkt kapcsolat során jön létre
 - d. másodlagos, és csak egy előzetes kognitív folyamat által jön létre
3. András egy tájat szemlél, és utólag lerajzolja anélkül, hogy a táj a szeme előtt lenne. A működésbe lépő kognitív lelki folyamat:
 - a. az észlelés
 - b. az érzet
 - c. a képzet
 - d. az interiorizáció
4. Vlad mindig az igazat mondja. Motivációs szempontból az igazság, mint idea- érték:
 - a. egy elsődleges szükséglet
 - b. egy meggyőződés
 - c. egy motívum
 - d. egy érdek
5. A mimika kiemeli az érzelmi folyamatok egy tulajdonságát. Ez nem más, mint:
 - a. a polaritás
 - b. az expresszivitás
 - c. a mobilitás
 - d. az intenzitás
6. A tekintetnek egy nagyon erős hangra való spontán ráirányítását a figyelem mechanizmusa indítja be, amely:
 - a. expektatív
 - b. posztvoluntáris
 - c. akaratlagos
 - d. akaratlan

7. Ioana-t kollégái olyan személyként ismerik el, aki saját megfontoltságára alapozva képes döntéseket hozni, és tudatosan felelősséget vállal tetteiért. Ennek alapján, ő:
- következetes
 - határozott
 - független
 - határozatlan
8. A személyiség, mint a személy magatartásának stabil eleme, mely jellemzi és megkülönbözteti egy más személytől:
- az iskoláskor kezdetével alakul ki, a formális oktatás hatására
 - veleszületett, genetikailag meghatározott
 - születéstől kezdve formálódik
 - a serdülőkorral kezdődik, az érési folyamat kezdetével
9. Az a motivációs struktúra mely kijelöli a személy szelektív és viszonylagosan állandó irányulását bizonyos tárgyak, jelenségek, események vagy tevékenységi területek felé azok:
- motívumok
 - érdeklődések
 - szükségletek
 - a világról és az életről alkotott nézet
10. Mária I helyezést ért el az iskola által szervezett úszóversenyen. Az átélt öröm, nem más, mint:
- emóció
 - megszokás
 - érzelmi diszpozíció
 - szenvedély

II. TÉTEL

(30 pont)

A. A bal oldali oszlopban a beszéd formái vannak felsorolva, a jobb oldaliban pedig igaz kijelentések azzal kapcsolatosan. Írják le a vizsgalapra a helyes megfeleltetéseket a bal oszlopban lévő betűk és a jobb oldali oszlopban lévő számok között.

a. A belső beszéd	1. A szóváltás formáját veszi fel, melyben mindkét résztvevő várja, hogy a másik befejezze üzenetét.
b. A párbeszéd	2. A körülötte lévőkhöz irányul akár szóbeli, akár írásbeli úton.
c. A monológ	3. Egy, egyirányú verbális kommunikációs forma, de amely értékesíti a hallgató visszajelzését.
d. Az írott beszéd	4. Egy komplex értelmi készséget jelent, amely csak a tanulás által szervezett folyamat során jön létre.
	5. Önmagunkkal folytatott beszédként valósul meg, mivel egyik eszköze a gondolatok, ítéletek és következtetések kidolgozásának vagy egy módozata az önkéntes tevékenységek előrevetítésének és szabályozásának.

12 pont

B. Olvassa el figyelmesen a következő szöveget:

Néha a képzelet negatívan befolyásolja az emlékezet hűségét, a bevésett anyag részleges minőségi változásától egészen a konfabulációig.

A fenti szövegből kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre:

1. Említsen meg két lelki folyamatot, amelyre explicit módon utal a szöveg.	4 pont
2. Pontosítsa három jellemzőjét az 1 pontban megemlített folyamatok egyikénél.	6 pont
3. Alkosson egy példát amelyben szemlélteti a képzelet eljárásait.	4 pont
4. Érveljen hozzávetőlegesen öt sorban azon gondolat mellett miszerint az emlékezetnek szelektív jellege van.	4 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget:

Mircea Vulcănescu lobbanékony és szikrázó volt. Szédületes, enciklopédikus képességei voltak arra, hogy folyton új érvekkel álljon elő. (...) Azt gondolom, hogy ha összesítenénk az összes érvet, melyet Mircea Vulcănescu egy óra leforgása alatt egy kéziratbeli szó megfejtésére hozott, a tanár harminc különböző érvével, megközelítési szempontjaival szembesültünk volna, és mindez idő alatt előttünk valami olyan játszódott volna le, mint valami egyetemes gondolatok folyama. Mircea Vulcănescu gondolkodásmódjának mechanizmusáról elmondhatjuk ugyanazt, mint amit valamikor Valéry mondott Leonardo módszeréről, azaz, egy szakadék szélére jutva Leonardo nem azt kérdezte: „Mit kell tenni?”, hanem megrajzolta a megépítendő hidat. Ugyanígy Mircea Vulcănescu esetében is: a megoldás magában a problémában fellelhető.

[...] Mircea ragyogó intelligenciával, széleskörű műveltséggel, nagy tudással, figyelemre méltó emlékezettel, meglepő elevenességgel (bűvészműtátrányokat tanult meg, hogy barátait és gyerekeit szórakoztassa) rendelkezett..., lelkének és szívének minden ablaka és ajtaja embertársai fele volt nyitott, tetteit vezérelte a nemzet gondolatvilágába való meggyőződése, jóhiszeműen, nagyvonalúan, öntudatosan, egészen a tudatos áldozatvállalásig. Számomra megadatott az az öröm és ámulat, hogy láttam egyik érdeklődési kör világából átlépni egy másikba, egy szakmai kérdéskörből egy másikba, egy tudományos érdeklődési körből egy művészibé, egyik szellemi szintről a másikra, hogy beszélgető társával egy szinten legyen; minden területen otthonosan mozgott, mindenhol a kultúra, a magabiztosság, kifogástalan udvariasság és elbűvölő varázslat áradt.

(Ștefan J. Fay în *Sokrateion sau mărturie pentru om*, Humanitas, București, 1991)

A fenti szövegből kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre:

- A. Említse meg, C.G. Jung elmélete alapján Vulcănescu temperamentumának típusát. Pontosítson a szöveg alapján két gondolatot/ kijelentést amellyel igazolja adott válaszát. **6 pont**
- B. Úgy gondolja, hogy Vulcănescu egy jó szónok volt? A szövegre utalva pontosítson egy érvet, amivel az adott választ igazolja. **4 pont**
- C. A szöveg pontosítja, hogy Mircea Vulcănescu számára *megoldás magában a problémában fellelhető*. A szövegre utalva említsen egy okot, ami ezt az állítást igazolja. **6 pont**
- D. Hozzávetőlegesen fél oldalas terjedelemben, G.W. Allport elmélete alapján, mutassa be Mircea Vulcănescu jellemét, kiemelve egy kardinális és két alaptulajdonságát a jellemének. **10 pont**
- E. Fogalmazzon meg egy érvet amely cáfolja azt a kijelentést, hogy a *jellem állandó, változatlan*. **4 pont**